



NOVUM

Muzeum Jindřichohradecka

září 2022

EDUKAČNÍ PROGRAMY PRO NOVÝ ŠKOLNÍ ROK

Muzeum Jindřichohradecka i ve školním roce 2022/2023 nabízí zajímavé interaktivní edukační programy pro žáky 4. – 9. ročníků základních škol a studenty víceletých gymnázií. Nejvíce navštěvovaným a mezi žáky oblíbeným programem v uplynulém školním roce byl bezpochyby edukační program **Život v době lucemburské - střední Evropa předhusitská**. Součástí programu je nejen poutavá prezentace, pracovní listy, ale zejména **archeologický muzejní kufřík**, který ukrývá repliky nástrojů, zbraní, předmětů denní potřeby a oděvů charakterizujících období vlády posledních Lucemburků. Všechny předměty si žáci a studenti mohou reálně vyzkoušet a osahat. Při programu se žáci seznámí s každodenností konce 14. století, se způsoby středověké řemeslné výroby a hospodařením, s historickými prameny, s méně známými událostmi regionální i středoevropské povahy, s aktuálními archeologickými poznatky a mnoha dalšími zajímavostmi. Kufřík odráží materiální kulturu prostředí nižšího šlechtice na přelomu 14. a 15. století. Je v něm zastoupen kompletní oděv nižšího šlechtice včetně obuvi a kožených doplňků. Nižší šlechtic je vyobrazen jako bojovník, proto se v muzejním kufříku nachází jeho základní poboční zbraně – meč a dýka, stejně jako ostruhy spojené se statusem rytířství. Kromě toho lze v muzejním kufříku nalézt další zbraně, případně části zbraní, a to konkrétně prak, šíp, šípku do kuše a kuli do pištáky. Šíp, šípka, a kule jsou v kufříku jako zástupci střelných a palných zbraní. Žáci a studenti si mohou prohlédnout a porovnat projektily, které z nich byly vystřelovány a mohou si udělat představu o destruktivnosti války ve středověku. Šlechticovu domácnost reprezentuje soubor keramických nádob, ty jsou doplněny ještě technickou keramikou. Stravování a stolování kromě keramiky zastupuje i skleněná číše a dřevěná miska se lžící. Předměty, které souvisí s obchodem, uzavíráním smluv, případně s právem ve středověku jsou dva druhy mincí a pečetidlo s pečetním voskem. Část kufříku je věnována i životu dětí ve středověku. V kufříku jsou zastoupeny též předměty související s volným časem ve středověku a zábavou – kostěné hrací kostky a desková hra mlýn.



Kromě stálých edukačních programů věnovaných nejvýznamnější mimopražské tiskárně 19. století **Landfrasově tiskárně** či jedné z nejhodnotnějších gotických stavebních památek jižních Čech - **kostelu sv. Jana Křtitele** i nadále probíhá edukační program **J. A. Komenský ve sbírkách muzea**. Součástí tohoto oblíbeného programu je

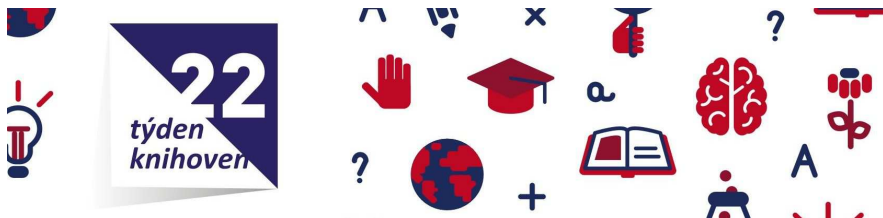


komentovaná prohlídka muzejní knihovny, prohlídka unikátních původních tisků J. A. Komenského ze sbírek našeho muzea, např. dvou cenných vydání Janua lingvarum reserata (Dvěře jazyků otevřené) tištěných v Praze v roce 1667 a 1669, vídeňské vydání díla Orbis sensualium pictus (Svět vnímatelných věcí v obrazech) z roku 1778 atd. Hodinový program seznámí účastníky nejen s osobností J. A. Komenského, ale i s knihovnou Muzea Jindřichohradecka, s postupem restaurování a ochrany tisků a možnostmi digitálního přístupu do muzejní knihovny. Program je obohacen o pracovní listy pro samostatnou práci žáků a studentů s nově nabytými informacemi, o práci s interaktivní tabulí a o výtvarný koutek, kde si žáci a studenti mohou vyzkoušet tehdejší psací pomůcky (husí brk, břídlíkovou tabulku...). Na závěr studenty čeká i malé překvapení. Na všechny programy je nutné se předem objednat na e-mailové adrese machartova@mjh.cz nebo telefonicky na číslech 702 208 639, 384 363 661.

Martina Machartová

TÝDEN KNIHOVEN V MUZEU JINDŘICHOHRADSKA

Víte, kde bylo v Jindřichově Hradci Novoměstské náměstí?



První říjnový týden je letos již po šestadvacáté věnován celostátnímu Týdnu knihoven. Knihovna Muzea Jindřichohradecka připravuje k této celostátní akci pravidelně vyhledávané Svazem knihovníků a informačních pracovníků program pro žáky a studenty škol z regionu. Cílem je seznámit účastníky s muzejní knihovnou i s muzeem v návaznosti na celostátně vyhledávané téma. V letošním roce je hlavním komunikačním tématem Týdne knihoven udržitelnost. Do tématu tak lze zahrnout i péči o muzejní sbírky a rozsáhlou muzejní knihovnu s online možnostmi přístupu k nejvyužívanějším badatelským materiálům. Edukační program připravený k těmto účelům bude probíhat v konferenčním sále ve Štítného ulici 124/I, kde je od května 2022 instalována výstava Horní náměstí – místo paměti. Součástí připraveného hodinového edukačního programu bude komentovaná prohlídka této výstavy s akcentem na význam poznání historie konkrétního místa a možnosti vyhledávání informací o historii regionu v Knihovně Muzea Jindřichohradecka. Zvláštní pozornost bude věnována digitální knihovně Muzea Jindřichohradecka a online rešeršim na dané téma, k výukové hodině budou připraveny pracovní listy pro samostatnou práci žáků a studentů s nově nabytými informacemi. Na program se objednejte u Ing. Martiny Machartové (tel.: 384 363 661, 702 208 639, e-mail: machartova@mjh.cz).

Štěpánka Běhalová

JINDŘICHOHADECKÉ SOCHY A PAMÁTNÍKY SOCHAŘSKÁ VÝZDOBA MĚŠŤANSKÝCH DOMŮ (část 2)

Další dům na hlavním jindřichohradeckém náměstí uchráněný před požárem má číslo popisné 174/I a nachází se v levém dolním rohu při směru k zámku. Jedná se o mohutnou



dvoupatrovou budovu se třemi průčelími, přičemž to hlavní směrem do náměstí je ukončeno atikou s balustrádou a sochami. Původně gotický dům s rozsáhlým mázhauzem a třemi portály zakoupil v roce 1598 rytíř Štěpán Bulvan z Bulvanu, velitel městské hotovosti (domobrany) v době před Bílou horou a hejtman na Hluboké, jehož erbem zdobený náhrobek se nachází v jindřichohradeckém kostele sv. Jana Křtitele. Dům ale získal svou dnešní podobu

až barokní přestavbou v první polovině 18. století. K pozdějším stavebním zásahům lze počítat částečné úpravy po požáru v roce 1801 a v roce 1906, kdy bylo nad levým, vnitřním křídlem domu vystavěno secesní patro s terasou. Celý objekt má z architektonického a urbanistického hlediska mimořádný význam a řadí se k předním ukázkám vrcholně barokní architektury ve městě.

Průčelí je specifické svou dispozicí o třech osách s podloubím na masivních pilířích, přičemž středový oblouk rámuje edikula vytvořená pilastry a volutovým štítem. Do něho je začleněn reliéfně modelovaný říšský rakouský orel, který upomíná na bývalou funkci domu, kde býval státem spravovaný sklad soli či prachu. Později, v roce 1885, zde vznikla první jindřichohradecká čítárna zřízená místními akademiky.

Do náměstí směřující atiku s balustrádou obohatily v době barokní tři sochy a dvě vázy zdobené maskarony.



Ústřední socha zpodobňující Pannu Marii stojící na zeměkouli, kterou jinak můžeme také nazývat Pannou Marií Immaculátou, tedy Neposkvrněnou, odkazuje na několikasetletou tradici v uctívání mariánského kultu v Jindřichově Hradci. Socha se zbožným výrazem a sepjatýma rukama v téměř životní velikosti byla společně se dvěma andílky a vázami vytesána do vápence, který má podobné složení jako vápenc použitý na sochy na sloupu Nanebevzetí Panny Marie.

Kompletní rekonstrukce domu proběhla v roce 1952, když byl dům začleněn do vznikající městské památkové rezervace. Opravu soch na atice realizoval známý sochař Rudolf Kabeš. V této době byly opravovány ještě na svém původním místě. O více než třicet let později si všechny tři sochy opět vyžádaly restaurátorský zásah, během něhož byly z balustrády sneseny a společně se dvěma vázami nahrazeny přesnými kopiemi. Restaurované originály byly postupně usazeny do lapidária v atriu muzea na Balbínově náměstí, kde si je lze prohlédnout i dnes.



Z p r á v y

Expozice v jezuitském semináři jsou otevřeny denně mimo pondělí od 8.30 do 12 hodin a od 13 do 17 hodin. **Městská vyhlídková věž** je v září otevřena o víkendech a svátcích od 10 do 12.30 a od 13 do 16 hodin.

Kostel sv. Jana Křtitele a výstavní prostory v minoritském klášteře jsou otevřeny denně od 9 do 12 hodin a od 13 do 16 hodin.

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin, jindy po předchozí domluvě.

Ve čtvrtek 22. září v 17 hodin Vás zveme na přednášku předního českého záhadologa, spisovatele, cestovatele a scénáristy PhDr. Arnošta Vašíčka a dlouholetého archeologa a historika Muzea Jindřichohradecka Mgr. Vladislava Buriana nazvanou **KREV DÉMONA. V interiéru kostela sv. Jana Křtitele v Jindřichově Hradci**, vyslechnete vyprávění o historii, tajemstvích a záhadách tohoto unikátního církevního objektu. Přednáška bude obohacena promítáním fotografií nástěnných maleb a fresek z kostela. Vstupné je 50 Kč.

Srdečně Vás též zveme na podzimní akce v Muzeu Jindřichohradecka. Od 3. do 7. října je připraven edukační program pro školy v rámci celostátní akce **Týden knihoven**. Vernisáží 20. října v 15 hodin bude uvedena výstava **Štrůdl, cvíboch, buchtel a dalken**, která vznikla v rámci mezinárodního projektu „Fenoménn vídeňské kuchyně a její vliv na jihočeský region“. V pátek 11. listopadu Vás zveme na **dušičkovou noční prohlídku** kostela sv. Jana Křtitele. Nočním kostelem Vás provede historik muzea Mgr. Vladislav Burian.

Minivýstava FRANTIŠEK PELTÁN – ČTVRTÝ ZE TŘÍ KRÁLŮ je zpřístupněna do **9. října 2022** v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici.

Ve výstavní síni muzea „V jezuitském semináři“ na Balbínově náměstí pokračuje výstava **JINDŘICHŮV HRADEC SOBĚ! Z historie jindřichohradeckých pěveckých a divadelních spolků**. Výstavu můžete navštívit do **2. října 2022**.

Výstava **HORNÍ NÁMĚSTÍ – MÍSTO PAMĚTI. Město Jindřichův Hradec ve sbírkách muzea** v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici potrvá do 6. ledna 2023.

Výstavní sál „Ve Svatojánské“ ve Štítného ulici představuje výstavu **ŠERKA, ŠÁŠÍ, MĚCHURA – TO JE NAŠE KULTURA**. Výstava s bohatým edukačním programem bude otevřena do 6. ledna 2023.

Spolek přátel starého Jindřichova Hradce Vás srdečně zve na zájezd **STŘEDOVĚKÉ KOSTELY A CESTY NA DAČICKU A NOVBYSTRICKU**, který se uskuteční v sobotu **1. října 2022**. Registrace zájemců prostřednictvím e-mailu: pratelestarohradce@seznam.cz. Přímá platba je možná dne 5. 9. 2022 od 17 hodin v konferenčním sále Muzea Jindřichohradecka ve Štítného ulici nebo bankovním převodem na účet spolku.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka

Ročník XXXI. 9/2022

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Pikal

Registrační značka: MK ČR 11673

Redakce: Bc. Iveta Maryšková

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka, Balbínovo náměstí 19/I, Jindřichův Hradec, 377 01

Telefon: 384 363 660 (pokladna), 384 363 661 (pracovny), e-mail: muzeum@mjh.cz, www.mjh.cz